

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-16212-012
Otsuse kuupäev	16. märts 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	ABC MOTORS AS, 10844561
Tarbija nõue	kahju hüvitamine
Asja läbivaatamise aeg	25. veebr 2022

Resolutsioon:

1. Jätta Tarbija avaldus rahuldamata.

Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

28.07.2021 ostis Tarbija Kauplejalt sõiduki Volvo XC60 hinnaga 17 990 eurot.

Tarbija sõnul esines sõidukil varjatud puudus, kuna talvel selgus, et salong ei lähe soojaks ning vaja oleks teostada reostaadi vahetus. Tarbija lisab, et pöördus antud probleemi lahendamiseks Info-Auto AS poole ning tasus 558,11 eurot.

Lähtuvalt eeltoodust soovib Tarbija tekkinud kahju hüvitamist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja esitas seisukoha, et "Sõiduk vastas müügihetkel õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Kasutatud sõiduki ostja ei saa eeldada, et saab uueväärse sõiduki, eriti juhul kui tegemist on juba 8 aastat vana sõidukiga.

Tarbija pöördus müüja poole esimest korda 6.augustil 2021, mil ostjal olid mõned küsimused ja mured, mis said ilusti lahendatud.

Teist korda võttis ostja müüjaga ühendust 06.12.2021, seega viie (5) kuu möödudes sõiduki ostust, mil ta oli sõidukiga sõitnud juba üle 3500 km (läbisõit 176 814 km). Ostja teavitas müüjat, et ta oli 02.12.2021 laskunud Info Auto AS-s ära vahetada sõiduki reostaadi ja palus tekitatud kulu hüvitada.

Info Auto AS poolt nimetatud töö teostamise vajadus oli tingitud loomulikust kulumisest ega saa pidada Sõiduki puudusteks müügilepingu tähenduses. Juhime tähelepanu, et Info Auto AS teostas lihtsalt reostaadi vahetuse, mitte ei andnud eksperthinnangut sõiduki puuduste osas, mida võiks lugeda müügilepingutingimustele mittevastavusteks.

Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. Kasutatud asja ostjal tuleb arvestada, et kasutatud asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele

mittevastavusi.

VÕS § 220 lg 1 järgi kui asi ei vasta lepingutingimustele, võib ostja nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui see on võimalik ja sellega eipõhjustata müüjale võrreldes teiste õiguskaitsevahendite kasutamisega ebamõistlikke kulusid või põhjendamatuid ebamugavusi, arvestades muu hulgas asja väärtust, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust saada lepingutingimustele vastav asi oluliste ebamugavusteta mujalt.

VÕS § 220 lg 5 sätestab, et kui ostja nõuab õigustatult asja parandamist ja müüja ei tee seda mõistliku aja jooksul, võib ostja asja ise parandada või lasta seda teha ning nõuda müüjalt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist.

Seega, kui ostja parandab asja, ilma et ta oleks vastavat nõuet eelnevalt müüjale esitanud ning andnud müüjale võimaluse asi parandada, ei saa ostja lg-s 5 kasutatud kulutuste hüvitamise nõuet esitada.

Kuna tarbija ei pöördunud sõiduki parandamiseks müüja poole, ei ole tal ka õigus nõuda müüjalt sõiduki parandamiseks tehtud kulutuste hüvitamist."

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitse seaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel. Komisjon leiab, et asjas kogutud tõendite ja poolte seisukohtade alusel ei kuulu tarbija avaldus rahuldamisele.

VÕS § 76 lg 1 kohustab võlgnikku täitma kohustus vastavalt lepingule ja seadusele ning § 108 lg 2 annab võlausaldajale õiguse nõuda võlgnikult võlgnikupoolsel kohustuse rikkumisel kohustuse täitmist. Õigus nõuda kohustuse täitmist hõlmab ka võlausaldaja õiguse nõuda mittekohase täitmise parandamist, asendamist või muul viisil heastamist niivõrd, kui võrd seda võib võlgnikult mõistlikult oodata (VÕS § 108 lg 6). Veelgi enam, kui võlgnik on kohustust rikkunud saab võlausaldaja nõuda kahju hüvitamist (VÕS § 101 lg 1 p 3, § 115), mida käesoleval juhul tarbija nõuab.

VÕS § 220 lg 1 järgi kui asi ei vasta lepingutingimustele, võib ostja nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui see on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale võrreldes teiste õiguskaitsevahendite kasutamisega ebamõistlikke kulusid või põhjendamatuid ebamugavusi, arvestades muu hulgas asja väärtust, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust saada lepingutingimustele vastav asi oluliste ebamugavusteta mujalt.

VÕS § 220 lg 5 sätestab, et kui ostja nõuab õigustatult asja parandamist ja müüja ei tee seda mõistliku aja jooksul, võib ostja asja ise parandada või lasta seda teha ning nõuda müüjalt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist.

Faktilistest asjaoludest nähtub, et tarbija on Info Auto AS-s lasknud vea parandada, kuid alles pärast vea parandust on ta pöördunud kauplaja poole ehk sisuliselt ei ole tarbija andnud võimalust kauplajale viga parandada. Sellega on sisuliselt tarbija rikkunud VÕS-s sätestatud heastamise nõuet. Samas ei esine ka ühtegi mõjuvat põhjust, miks oleks praegusel juhul põhjendatud, et tarbija ei oleks pidanud laskma kauplajal väidetavat viga heastada.

Et ostjal oleks õigus tugineda asja lepingutingimustele mittevastavusele, on ostjal kohustus

müüjat puudustest teavitada.

Teisalt märgib komisjon, et kaupleja ostis kasutatud sõiduki, mille puhul ei saa eeldada, et see vastab uueväärsele sõidukile ning viimaks kuna sõiduk oli läbinud juba üle 170 000km, siis tekivad sellisele sõidukile loomulikust kulumisest tekkinud vead, mis vajavad kõrvaldamist, seda ka praegusel juhul. Komisjon ei näe asjas esitatud materjalidest, et tegemist võis olla varjatud puudustega.

Kui kasutatud asja müügileping ei sisaldanud kokkulepet sõiduki kvaliteedi kohta, peab asi VÕS § 217 lg 1 ja § 77 lg 1 järgi vastama tavapärastele kasutatud asja nõuetele ehk asja keskmisele kvaliteedile. Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei ole veel lepingutingimustele mittevastavusteks. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui asjal on puudusi, mida müüdnud asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine. Kasutatud asjade puhul võib asja puudus olla tekkinud ka mittenõuetekohase hoolduse tagajärjel (Riigikohtu 7. aprilli 2010. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-23-10, p 12). (p 13).

Viimaks, ei ole tõendatud ka kahju hüvitamise eeldused kahju nõudmiseks. VÕS § 127 lg 4 järgi peab isik kahju hüvitama ainult juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Lisaks on kohus väljatoonud kahju hüvitamise eelduste osas, et VÕS § 115 lg 1 ning §-de 127 ja 128 alusel võib võlausaldaja lepingu rikkumise korral nõuda kahju hüvitamist, kui on täidetud eelkõige järgmised üldised eeldused:

- võlgnik on lepingut rikkunud (VÕS § 115 lg 1);
- võlgnik vastutab lepingu rikkumise eest (VÕS § 115 lg 1);
- võlausaldajale on tekkinud või tekib kahju (VÕS § 127 lg 1, § 128);
- kahju on hõlmatud rikutud lepingulise kohustuse kaitse-eesmärgiga (VÕS § 127 lg 2);
- kahju oli rikkumise võimaliku tagajärjena võlgnikule lepingu sõlmimise ajal ettenähtav, v.a kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu (VÕS § 127 lg 3);
- rikkumise ja kahju vahel on põhjuslik seos (VÕS § 127 lg 4)(vt RKTko nr 3-2-1-173-12, p 15). (p 11)

Käesoleval juhul ei ole eeltoodud eeldused täidetud. Kaupleja ei ole lepingut rikkunud.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/